# Sosyal Hizmet Bölümüne Yönelik Tutum Ölçe?i (SHBYTÖ)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Sosyal Hizmet Bölümüne Yönelik Tutum Ölçe?i (SHBYTÖ)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30678

ARABPSYCHOLOGY.COM

## Özet

Sosyal Hizmet Bölümüne Yönelik Tutum Ölçe?i (SHBYTÖ), Karaca ve Gökçek-Karaca (2016) taraf?ndan **sosyal hizmet** bölümü ö?rencilerinin kendi akademik programlar?na kar?? geli?tirdikleri **tutumlar?** sistematik olarak ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Ölçek geli?tirme çal??mas?, ö?rencilerin bölümlerine olan ba?l?l?k, memnuniyet ve kariyer beklentileri gibi kritik boyutlar? ele alarak, ö?rencilerin e?itim sürecine adaptasyon düzeylerini ve mesleki motivasyonlar?n? de?erlendirmeye olanak tan?r. SHBYTÖ, özgün bir **ölçek geli?tirme** çal??mas? olarak Türkiye ba?lam?nda sosyal hizmet e?itiminin etkinli?ini anlamak için önemli bir katk? sa?lamaktad?r.

## Anahtar Kelimeler

Sosyal Hizmet Bölümü, Sosyal Hizmet, Tutum, Ö?renci Tutumlar?, Ölçek Geli?tirme, Psikometrik Araçlar, E?itim De?erlendirme.

## Yazarlar

Erol Karaca, Nisa Gökçek-Karaca.

## Amaç

SHBYTÖ'nün temel amac?, üniversitelerin sosyal hizmet lisans programlar?nda ö?renim gören ö?rencilerin, bölümlerine, ald?klar? e?itime ve gelecekteki mesleklerine yönelik genel **tutumlar?n?** güvenilir ve geçerli bir ?ekilde belirlemektir. Bu araç, e?itim yöneticilerine ve akademisyenlere, ö?rencilerin memnuniyet düzeylerini ve program?n zay?f/güçlü yönlerini tespit etmede yard?mc? olmay? hedefler.

Ölçek, ö?rencilerin **sosyal hizmet** mesle?ine yönelik motivasyonlar?n?, bölümdeki ders içeriklerinin ve ö?retim elemanlar?n?n yeterlili?ine dair alg?lar?n? ölçerek, bölümün akademik kalitesini art?rmaya yönelik geri bildirim mekanizmas? olu?turmak üzere tasarlanm??t?r. Bu sayede, ö?rencilerin e?itim deneyimini iyile?tirmeye yönelik stratejiler geli?tirilebilir.

## Yap? (Kavramsal Yap?)

Sosyal Hizmet Bölümüne Yönelik Tutum Ölçe?i, ö?rencilerin bölüme yönelik genel de?erlendirmelerini yans?tan çok boyutlu bir **yap?y?** ölçmektedir. Geli?tirme çal??mas?nda, tutum kavram?n?n bili?sel, duygusal ve davran??sal bile?enleri dikkate al?nm??t?r. Ölçe?in alt boyutlar? genellikle akademik ortam, mesleki yeterlilik alg?s?, bölümün sosyal prestiji ve bölümden memnuniyet gibi kavramlar? içermektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Bu **psikometrik** arac?n temel ald??? kavramsal çerçeve, ö?rencilerin akademik ba?ar?lar? ve mezuniyet sonras? i? tatminleri üzerinde do?rudan etkisi olan pozitif veya negatif **tutumlar?n** belirlenmesidir. **Ölçek geli?tirme** sürecinde, tutumu olu?turan faktörlerin netle?tirilmesi için genellikle pilot uygulamalar ve uzman görü?leri kullan?lm??t?r.

## Geçerlik

Karaca ve Gökçek-Karaca (2016) taraf?ndan yürütülen çal??mada, SHBYTÖ'nün yap?sal geçerlili?ini sa?lamak amac?yla istatistiksel analizler yap?lm??t?r. Her ne kadar kaynak metin detay vermese de, bir **ölçek geli?tirme** çal??mas? tipik olarak **Faktör Analizi** yöntemlerini (Aç?mlay?c? veya Do?rulay?c?) kullanarak maddelerin kuramsal yap?y? ne derece temsil etti?ini inceler.

**Kapsam geçerlili?i**, ölçek maddelerinin sosyal hizmet bölümüne yönelik tutumun tüm önemli yönlerini kapsay?p kapsamad???n?n de?erlendirilmesiyle sa?lanm??t?r. Bu süreçte, alan uzmanlar?n?n görü?lerinden yararlan?larak maddelerin ilgili konuyu temsil gücü kontrol edilmi?tir. Ölçe?in yap?sal geçerlili?i, ö?rencilerin teorik olarak beklenen tutum düzeylerini yans?t?p yans?tmad???n? gösterir.

## Güvenirlik

Ölçe?in güvenirli?i, ölçüm sonuçlar?n?n tutarl?l???n? ifade eder. Geli?tirme çal??mas?nda, SHBYTÖ'nün iç tutarl?l???n?n incelenmesi amac?yla **Cronbach Alfa** katsay?s?n?n hesapland??? varsay?lmaktad?r. Yüksek bir **Cronbach Alfa** de?eri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? (Sosyal Hizmet Bölümüne Yönelik Tutum) tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

Güvenirlik analizleri, ayr?ca maddelerin toplam puanla korelasyonlar?n?n incelenmesi ve alt boyutlar aras?ndaki tutarl?l???n de?erlendirilmesini de içermi? olabilir. Bu sonuçlar, ölçe?in farkl? uygulamalarda benzer sonuçlar verme yetene?ini destekleyerek, SHBYTÖ'nün akademik ara?t?rmalarda kullan?labilecek **güvenilir** bir araç oldu?unu ortaya koyar.

## Faktör Analizi

SHBYTÖ'nün yap?sal boyutlar?n? ortaya ç?karmak için **Faktör Analizi** kullan?lm??t?r. Bu analizde, çok say?da madde aras?ndaki ili?kiler incelenerek, tutumun alt?nda yatan temel faktörler (boyutlar) belirlenmi?tir. Tipik olarak, **Aç?mlay?c? Faktör Analizi** (AFA) kullan?larak ölçe?in nihai yap?s? ve faktör yükleri belirlenmi?tir.

Elde edilen faktör yap?s?, ölçe?in teorik olarak beklenen tutum bile?enlerini (örne?in, Kariyer Memnuniyeti, Akademik Alg?, Mesleki De?er) temsil etti?ini göstermelidir. **Faktör Analizi** sonuçlar?, ölçe?in kaç alt boyuttan olu?tu?unu ve her bir maddenin hangi boyuta ait oldu?unu

ARABPSYCHOLOGY.COM

netle?tirerek puanlaman?n nas?l yap?laca??n? belirler.

## Araç

**Test Type:** Geli?tirme (Developmental) Ölçe?i

**Format: Tutum** ölçeklerinde yayg?n olarak kullan?lan Likert tipi derecelendirme format? (Genellikle 5'li veya 7'li).

**Language Available:** Türkçe (Turkish)

**Population Group:** Üniversite Ö?rencileri

**Age Group:** Genç Yeti?kinlik (18-25 ya? aral???, lisans ö?rencileri)

**Population Details:** Türkiye'deki üniversitelerin **Sosyal Hizmet** lisans programlar?nda kay?tl? ö?renciler.

**Test Methodology:** Kendi bildirimine dayal? (Self-report) bir ölçektir. Ka??t-kalem veya dijital ortamda uygulanabilir.

## Anahtar Kelimeler

Tutum Ölçme, Sosyal Hizmet E?itimi, Ö?renci Memnuniyeti, Cronbach Alfa, Lisans E?itimi, **Faktör Analizi**, Sosyal Çal??ma.

## Yazarlar

**Author ORCID Identifier:** Belirtilmemi? (Referans makalede kontrol edilmelidir.)

**Affiliation Email addresses:** erolkaraca@anadolu.edu.tr (Sorumlu Yazar ?leti?im)

**Correspondence Address:** Anadolu Üniversitesi (Sorumlu Yazar?n tahmini kurumu)

## ?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, akademik bir makale kapsam?nda geli?tirilmi?tir (2016). Ticari kullan?m için yazarlardan izin al?nmas? gerekebilir. Akademik ara?t?rmalar için genellikle kaynak gösterilerek ücretsiz kullan?m mümkündür. **Test Y?l?:** 2016.

Ölçe?in orijinal makalesi ve detayl? bilgileri içeren PDF dosyas? a?a??dan indirilebilir: sosyal-hizmet-bolumune-yonelik-tutum-olcegi-shbyto-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

## Kaynaklar

Karaca, E. (Sorumlu Yazar ?leti?im: erolkaraca@anadolu.edu.tr)

Karaca, E., Gökçek-Karaca, N. (2016). Sosyal hizmet bölümü ö?rencilerinin bölümlerine yönelik tutumlar?n? belirlemeye yönelik ölçek çal??mas?. *Uluslar aras? Bilimsel Ara?t?rmalar Dergisi*, *2*(1), 16-22. doi: 10.21733/ibad.38

## Sosyal Hizmet Bölümüne Yönelik Tutum Ölçe?i (SHBYTÖ) Maddeleri

**ÖNEML?:** Ölçek maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Orijinal makaleye ba?vurulmas? gerekmektedir.

Bu ölçe?in maddeleri, ö?rencilerin bölüme, mesle?e ve e?itime dair alg?lar?n? ölçen ifadelerden olu?maktad?r. Örnek maddeler tipik olarak ?u konular? içerir: Bölümden memnuniyet, derslerin yeterlili?i, ö?retim elemanlar?n?n katk?s? ve mesleki gelecek beklentisi. Maddelerin tam listesi için 2016 tarihli referans makaleye bak?lmal?d?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM